

کلابه وزیر اقتصاد از عدم اجرای قانون بهبود محیط کسب و کار

وزیر امور اقتصادی و دارایی در نامه‌ای به سرپرست ریاست جمهوری اعلام کرد: با گذشت بیش از سه ماه از ابلاغ آیین نامه اجرای مواد ۲۴ و ۳۰ قانون بهبود محیط کسب و کار و تأکید مکرر دولت مبنی بر تغییر ندادن ناگهانی مقررات، این سیاست‌های کلیدی دولت توسط برخی دستگاه‌های اجرایی به‌نحو مطلوب اجرا نمی‌شود. به گزارش ایسنا، براساس اعلام مر کزی ملی بهبود و پایش فضای کسب و کار، سید احسان خاندوزی – وزیر امور اقتصادی و دارایی – طی نامه‌ای به محمد مخبر – سرپرست ریاست جمهوری بر لزوم ضرورت اجرای مفاد ۲۴ و ۳۰ قانون بهبود محیط کسب و کار تأکید کرد. در نامه وزیر امور اقتصادی و دارایی به سرپرست ریاست جمهوری آمده است: همان گونه که مستحضردید، ثبات و پیش‌بینی‌پذیر کردن اقتصاد با منع تغییرات ناگهانی مقررات، یکی از برنامه‌ها و وعده‌های رییس جمهور شهید بوده است که برای پیگیری و تحقق آن سال گذشته (۱۴۰۲) آیین‌نامه‌های اجرایی مواد ۲۴ و ۳۰ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار به ترتیب در نهم اردیبهشت و سیزدهم اسفند به تصویب هیأت محترم وزیران رسید و برای اجرا به دستگاه‌ها ابلاغ شد. با وجود گذشت بیش از ۳ ماه از ابلاغ آیین‌نامه در این زمینه و تأکید مکرر دولت مبنی بر تغییر ندادن ناگهانی مقررات این سیاست‌های کلیدی دولت توسط برخی دستگاه‌های اجرایی به‌نحو مطلوب اجرا نمی‌شود.

«تجارت» بررسی کرد

جایگاه بخش خصوصی در دولت چهاردهم

بر اساس مابه‌التفاوت تورم داخلی و خارجی و… اعمال می‌شد و پس از آن یکسال آرامش و ثبات در فضای اقتصادی حاکم بود، افزود: البته پیش‌بینی‌پذیری فضای اقتصادی کشور صرفاً به کنترل نرخ ارز و تورم محدود نمی‌شود، بلکه مواردی مانند عدم صدور دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های متعدد و خلق الساعه مهم‌ترین انتظاراتی که بخش خصوصی کشور از رئیس جمهور آینده دارد، پیش‌بینی‌پذیری فضای اقتصادی کشور را اولین خواسته اعلام کرد که هم فعالین بخش خصوصی بر آن تأکید دارند و هم نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری در مناظرات به آن اشاره داشتند. وی با تأکید بر اینکه پیش‌بینی‌پذیری فضای اقتصادی کشور به معنای این نیست که بلافاصله نرخ تورم رکمی و یا رشد نقدینگی متوقف شود، اظهار کرد: منظور از پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد این است که شرایط کشور به‌گونه‌ای مدیریت‌شود که فعالین بخش خصوصی امکان برنامه‌ریزی برای کسب و کار خود را داشته باشند. عضو هیات رئیسه اتاق ایران با اینکه در گذشته این تجربه را داشتیم که ابتدای هر سال افزایش مشخصی در نرخ دستمزد، نرخ ارز

▪ ارزیابی کارشناسی

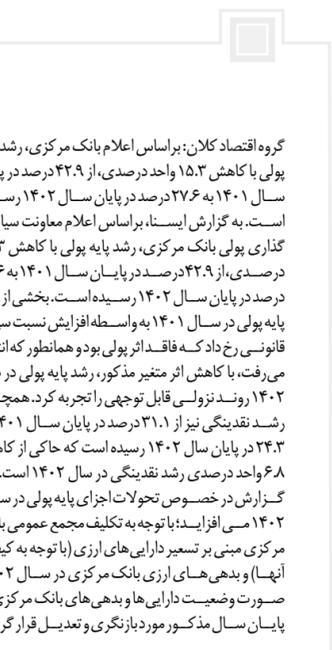
عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران معتقد است، دولت آینده باید پیش‌بینی‌پذیری اقتصادی، تعیین تکلیف دیپلماسی خارجی و همچنین اتکا به بخش خصوصی را در دستور کار قرار دهد. کیوان کاشفی با اشاره به مهم‌ترین انتظاراتی که بخش خصوصی کشور از رئیس جمهور آینده دارد، پیش‌بینی‌پذیری فضای اقتصادی کشور را اولین خواسته اعلام کرد که هم فعالین بخش خصوصی بر آن تأکید دارند و هم نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری در مناظرات به آن اشاره داشتند. وی با تأکید بر اینکه پیش‌بینی‌پذیری فضای اقتصادی کشور به معنای این نیست که بلافاصله نرخ تورم رکمی و یا رشد نقدینگی متوقف شود، اظهار کرد: منظور از پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد این است که شرایط کشور به‌گونه‌ای مدیریت‌شود که فعالین بخش خصوصی امکان برنامه‌ریزی برای کسب و کار خود را داشته باشند. عضو هیات رئیسه اتاق ایران با بیان اینکه در گذشته این تجربه را داشتیم که ابتدای هر سال افزایش مشخصی در نرخ دستمزد، نرخ ارز

جذب سرمایه در دولت چهاردهم تسهیل شود

رئیس کمیسیون عمران مجلس، استفاده از ظرفیت‌های بازار سرمایه از جمله شرکت‌های پروژه محور را بهترین مسیر برای جوش تولید ذکر کرد و بیان داشت: دولت چهاردهم می‌بایست با حمایت و سهام‌داران، راه را برای جذب سرمایه‌ها و هدایت آن به سمت رشد و رونق تولید هموارتر کند. به گزارش صدای بورس محمدرضا رضایی کوچی، با اشاره به اولویت‌های بورس‌ی دولت چهاردهم گفت:با توجه به اینکه منابع مالی دولت جلوگیری اجرای پروژه‌های کلان نیست، می‌بایست از ظرفیت‌های بخش خصوصی و همچنین بازار سرمایه و بیش از پیش بهره‌مند شد.وی با تأکید بر اینکه لازمه استفاده از توان و ظرفیت بازار سرمایه و بخش خصوصی برای تأمین منابع مالی پروژه‌های بزرگ و زیرساخت‌های اصلی کشور، اعتمادسازی است.افزود:دولت چهاردهم موظف است با ایجاد فضای امن برای سرمایه‌های مردم، اعتمادسازی کرده تا مردم با خیال راحت بتوانند سرمایه‌های خود را در راستای تکمیل طرح‌های توسعه‌ای و پروژه‌های بزرگ به کار گیرند.نماینده مردم جهرم و خفر در مجلس، استفاده از ظرفیت‌های گسترده بازار سرمایه از جمله شرکت‌های پروژه محور را بهترین مسیر برای جوش تولید ذکر کرد.رئیس کمیسیون عمران مجلس با تأکید بر این که بازار سرمایه، به عنوان یک زیرساخت می‌تواند به تحقق تولید، رقابت‌پذیر از طریق مشارکت احاد جامعه و در کنار افزایش شفافیت در فعالیت‌های اقتصادی کمک بسیاری کند، تصریح کرد: بازار سرمایه نیاز به اعتمادسازی قوی دارد و لازمه آن استفاده از ظرفیت‌های بازار سرمایه برای اجرای پروژه‌های بزرگ و زیرساخت‌های اصلی است.

گروه اقتصاد کلان: یکی از چالش‌های اصلی اقتصاد ایران جایگاه ضعیف بخش خصوصی در کلیت اقتصاد و عمل نکردن دقیق و کارشناسی به سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ است. این چالش در سال‌های اخیر سبب شده است که بخش عمده‌ای از واگذاری‌ها به شکل درست و کارشناسی انجام نشود و از این رو سهم دولت و شبه دولت روز به روز در اقتصاد بیشتر شود. به گزارش «تجارت»، بخش غیردولتی از دولت آینده انتظار دارد تا به حل مسائل اقتصاد اولویت دهد و در این جهت نقش بخش خصوصی و تعاونی را درک کند و به لزوم تقویت بخش خصوصی واقعی واقف باشد. این بخش را مکمل و نه رقیب خود بداند. متأسفانه طی در ادوار قبل، دولت‌ها فضای لازم را برای تقویت و رشد این بخش فراهم نساختند. بخش خصوصی امیدوار است که در دولت آینده نگاه کارشناسی و تخصصی در کابینه دولت و زیرمجموعه آن ارتقا یابد و با تعامل سازنده و دائمی با بخش خصوص از تصمیمات خلق الساعه ناهماهنگ و هزینه‌زا جلوگیری شود. سیاست‌های ارزی یکی دیگر از کانون‌های اثر گذار بر بخش خصوصی است که طی سال‌های اخیر اثر قابل ملاحظه‌ای بر فعالیت بنگاه‌های اقتصادی، تولید، صادرات و واردات داشته است و بخش نامه، آیین‌نامه و دستورالعمل‌های متعددی در این حوزه صادر شده است که جز سردرگمی و دلسردی فعالان اقتصادی حاصل نداشته است. هدف اصلی سیاست ارزی باید تقویت تولید و توسعه صادرات باشد. به اعتقاد کارشناسان، باید به نا کارآمدی منابع انسانی که نتیجه دهه‌ها غفلت از کارآیی، چابکی، صرف‌جویی، هوشمندی و کارآمدی سرمایه انسانی در همه صحنه‌های اقتصادی است به عنوان ریشه بسیاری از مشکلات اقتصادی بنگریم و در هر تغییری، اصلاح این ناکارآمدی را سرلوحه قرار داد. خروج واقعی و شفاف دولت و سیاست از مداخله دستوری و غیر ضرور در اقتصاد و بنگاهداری با شاخص‌های قابل سنجش، کاهش واقعی بودجه عمومی دولت و واگذاری اختیارات تصدی‌گری‌های قابل واگذاری و غیرحاکمیتی به سازمان‌های مردم‌نهاد، شفاف و کارآمدبخش خصوصی، کاهش و انتقال دارایی‌های بدسرپرست به بخش‌های کارآمد در فرآیندی شفاف و منصفانه و کاهش مستمر نیروهای استخدا می به ویژه در بخش‌های غیرمولد و ناکارآمدتر، مسیری است که می‌تواند و باید هوشمندانه و به سرعت طی شود.

گروه اقتصاد کلان: براساس اعلام بانک مرکزی، رشد پایه پولی با کاهش ۱۵.۳ واحد درصدی، از ۴۲.۹ درصد در پایان سال ۱۴۰۱ به ۲۷.۶ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ رسیده است. به گزارش ایسنا، براساس اعلام معاونت سیاست گذاری پولی بانک مرکزی، رشد پایه پولی با کاهش ۱۵.۳ درصدی، از ۴۲.۹ درصد در پایان سال ۱۴۰۱ به ۲۷.۶ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ رسیده است. بخشی از رشد پایه پولی در سال ۱۴۰۱ و به واسطه افزایش نسبت سپرده قانونی رخ داد که فاقد اثر پولی بود و همانطور که انتظار می‌رفت، با کاهش اثر متغیر مذکور، رشد پایه پولی در سال ۱۴۰۲ روند نزولی قوی‌تری را تجربه کرد. همچنین، رشد نقدینگی نیز از ۳۱.۱ درصد در پایان سال ۱۴۰۱ به ۲۴.۲ در پایان سال ۱۴۰۲ رسیده است که حاکی از کاهش ۶.۸ واحد درصدی رشد نقدینگی در سال ۱۴۰۲ است. این گزارش در خصوص تحولات اجزای پایه پولی در سال ۱۴۰۲ می‌افزاید: با توجه به تکلیف مجمع عمومی بانک مرکزی مبنی بر تسعیر دارایی‌های ارزی (با توجه به کیفیت آنها) و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲، صورت وضعیت دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مرکزی در پایان سال مذکور مورد بازنگری و تعدیل قرار گرفت.

▪ خروج پول حقیقی از بورس تهران

روز یکشنبه خالص تغییر مالکیت حقوقی به حقیقی منفی شد و ۱۷۱ میلیارد تومان پول حقیقی از بازار سهام خارج شد. دیروز نماد شستا بیشترین خروج پول حقیقی را داشت که ارزش آن ۳۰ میلیارد تومان بود. پس از شستا، نمادهای «معدان»فعلی، «فخراس و خودرو» بیشترین خروج پول حقیقی را داشتند. در سوی دیگر،

کاهش ۱۵.۳ درصدی نرخ رشد پایه پولی

علاوه بر این، براساس دستورالعمل تهیه آمارهای پولی و مالی صندوق بین‌المللی پول (MFSMCG، ۱۶.۱۶) و بنا در نظر گرفتن اصل قلمروی اقتصادی و اقامت و همچنین مقیم و غیر مقیم بودن واحدهای نهادی در تهیه آمارهای پولی و مالی و با هدف

افزایش دقت و کیفیت آمارهای پولی، طبقه بندی اجزای پایه پولی مورد بازمینی قرار گرفت گفتنی است: در سال ۱۴۰۲ خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی با رشد ۴۳.۰۹ درصدی، سهمی معادل ۱۷۴.۳ واحد درصد در رشد پایه پولی سال ۱۴۰۲ (۲۷.۶ درصد) داشته که این امر عمدتاً به واسطه موضوع تسعیر بوده است. در سال مورد بررسی، مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها، سهمی معادل ۴۴.۵ واحد درصد در رشد پایه پولی داشته است. عامل اصلی افزایش مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها افزایش اضافه برداشت بانک‌ها از منابع بانک مرکزی است. در خصوص تحولات بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی که در یک سال گذشته سهم مهمی در رشد پایه پولی داشته است، لازم به توجه است که علاوه بر اثر افزایش نسبت

سپرده قانونی، بخش عمده‌ای از اضافه برداشت بانک‌ها و موسسات اعتباری متأثر از عواملی همچون مشکلات ترازنامه‌ای و ضعف حاکمیت شر کتی آنهاست که این امر نیز در کوتاه مدت و ظرف سال‌های اخیر ایجاد شده و عمدتاً معطوف به رفتار گذشته بانک‌ها

و انباشت ناترازی‌های مختلف در ترازنامه آن‌ها است. در این ارتباط بانک مرکزی اقدامات و سیاست‌هایی را ناظر بر اصلاح ناترازی بانک‌ها در دستور کار خود قرار داده است. عامل دیگر رشد پایه پولی در پایان سال ۱۴۰۲، خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی با سهمی معادل ۷.۹ واحد درصد در رشد پایه پولی است. لازم به توضیح است؛ بخشی از افزایش بدهی دولت به بانک مرکزی به دلیل افزایش رقم اسناد پرداختی به تمهد دولت و سهمیه و سهام دولت در صندوق بین‌المللی پول بوده است که به دلیل ثبت مشابه در سرفصل سایر بدهی‌های بانک مرکزی، واجد آثار پولی نیست. همچنین یکی دیگر از عوامل اصلی افزایش سهم خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی در رشد پایه پولی، افزایش کمتر سپرده‌های بخش دولتی

۵۲۸ سهم در صدر قرار گرفته است. شستا در رتبه دوم بیشترین حجم معاملات بازار قرار گرفت و رتبه سوم به وبلت تعلق داشت. دو نماد خودرو و فخراس نیز در رتبه‌های بعدی بیشترین حجم معاملات بازار قرار داشتند. در معاملات یکشنبه، ۱۱۲ نماد صف خرید داشتند و ۷۸ نماد باصف فروش مواجه بودند.مجموع ارزش صف‌های خرید با افت ۸۸ درصدی نسبت به روز کاری قبل به ۲۶۹ میلیارد تومان کاهش یافت و مجموع ارزش صف‌های فروش نیز با افزایش ۸ درصدی به ۱۸۶ میلیارد تومان رسید.سرعت رشد شاخص‌های بورس یا کاهش یک روز از انتخاب مسعود پزشکیان به عنوان نهمین رئیس جمهوری ایران، کاهش یافت. بااین حال اما به نظر می‌رسد بورس به روزهای خوش سابق بازگشته است؛ چراکه بازار سهام دیروز هم حجم و ارزش معاملات بالایی را به ثبت رساند. پس از انتخاب مسعود پزشکیان به عنوان نهمین رئیس جمهوری ایران، بازار سهام توانست بیشترین ارزش معاملات را به خود اختصاص داد و پس از آن، دو نماد شستا و شهیدس در رتبه‌های بعدی بیشترین ارزش معاملات قرار گرفتند. حجم معاملات نیز سهام‌بود با تعداد یک میلیارد و ۶۵۹ میلیون و ۰۰۴ هزار و

تجارت

۳

دوشنبه ۱۸ تیر ۱۴۰۲ • ۲۰ محرم ۱۴۴۶ • شماره ۳۰۲۷ • Mon • 8 July • 2024 • 8 page

سرمقاله

ضرورت تغییر پارادایم اقتصاد ذی نفعانه

ادامه از صفحه یک... اگر چه پزشک‌یکان و مشاوران اقتصادی او اهداف و وعده‌های مهمی برای بهبود شرایط اقتصاد ایران ارائه کرده‌اند، دست‌اندا‌زهای متعددی در این مسیر وجود دارد. اقتصاد زیرساخت سیاست است و پایه‌های آن را تشکیل می‌دهد. در اقتصاد با رتبه آزادی اقتصادی ۱۶۰ باید به این نتیجه رسید که اقتصاد کشور به شدت ذی نفعانه است. با این حال، در هیچ کدام از صحبت‌های پزشک‌یکان و افراد نزدیک به او، به این اقتصاد ذی نفعانه و برنامه‌های خود برای تغییر این بازی اشاره‌ای نشده. در اقتصاد ایران، این ذی نفعان هستند که در نهایت اعمال نظر می‌کنند. این ذی نفعان در همه حوزه‌ها مثل واردات، صادرات، ارز چهار هزار و ۲۰۰ تومانی، ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی و ایجاد انحصار برای کالاها حضور دارند. این بازی باید تغییر کند و تا زمانی که اقتصاد بزرگ‌تر نشود، این بازی عوض نمی‌شود. اقتصاد ایران برخلاف همه صحبت‌ها و امیدها، در مسیر حرکت پاکستان جلو می‌رود و این به معنای پاکستانیزه شدن اقتصاد ایران و کاهش درآمد سرانه کشور است. با وجود این، اگر رتبه آزادی اقتصادی ایران به آنچه در سال‌های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ بود میل پیدا کند – یعنی در حدود جایگاه ۱۰۰ که الان ترکیه، روسیه و چین ایستاده‌اند قرار بگیرد – می‌توان این شرایط را تغییر داد. تا زمانی که ساختار اقتصادی ذی نفعانه تغییر نکند، در انتخاب وزرا و مدیران، در یک دور تسلسل خواهیم بود. پزشک‌یکان اما در وعده‌های انتخاباتی خود اعلام کرده‌بود که برای تک‌تخری کردن ارز برنامه دارد باید در طول زمان دید که آیا رئیس کل بانک مرکزی تغییر می‌کند یا نه؟ اگر رئیس کل بانک مرکزی تغییر نکند که کار به روال سابق جلو می‌رود، اما اگر تغییر کند باید دید آیا می‌تواند رز را تک‌تخری کند؟ بر اساس رویکرد اقتصاد ذی نفعانه جواب من به این سوال خیر است. در اقتصاد ذی نفعانه، انجام دادن سیاست‌بانک کار به دلیل خوب بودن یا بد بودن آن نیست؛ بلکه بر اساس منافع آن برای ذی نفعان است. هر کسی در جایگاه ذی نفع قرار گیرد و یک بار از این شرایط سود ببرد، هیچ علاقه‌ای به تغییر سیستم‌های چندتخری ندارد. یکی از بزرگ‌ترین ذی نفعان نیز دولت است که از نرخ تسعیر ارز سود می‌برد. طوری که بسیاری از شرکت‌های دولتی در ایران زبان ده هستند و فقط نرخ تسعیر است که آنها را سودده می‌کند. این مسائل بسیار پیچیده است و نمی‌توان تنها با دید کارشناسی آنها را حل کرد. باید در اجرا اقتصاد را ذی نفعانه دید و با این دید برنامه‌ریزی کرد. در غیر این صورت، برنامه‌ها راه به جایی نخواهند برد.

یادداشت

چرا حذف بایدن برای دموکرات‌ها

دشوار است؟

ادامه از صفحه یک... حزب خود دارد و این موضوع مهمی است و تا به اینجا‌ی کار هم چنان بیشترین حمایت‌ها از ماندن او در قدرت حکایت دارد. به لحاظ سیاسی فرمانداران و سناتورها و نمایندگان دموکرات در ایالات مختلف باید بر سر یک فرد اجماع کنند و هر کس انتخاب شد باید با قاطعیت از او در انتخابات حمایت شود و سایر دموکرات‌ها دیگر اعتراض نکنند. در آمریکا این طور نیست که حزب دموکرات و جمهوری خواه سلسله مراتب و دبیر کل داشته باشد، همه چیز عرفی و اجماعی است و کسی که به عنوان رئیس‌جمهور انتخاب می‌شود اگر از حزب دموکرات باشد او رئیس حزب دموکرات می‌شود یا بالعکس. بنابراین اگر به هر حال حزب دموکرات در آمریکا به سمت تعیین جانشین برای بایدن است باید به نحوی این کار را انجام دهد که نظم درونی حزب بهم نخورد و اعتراض گسترده نشود چون در آن صورت معترضان در انتخابات به کمک حزب در ایالات خود نمی‌توانند از تسبیح نمی‌کنند که به لحاظ عملیاتی و اجسنتیکی موضوع بسیار مهمی است. فعلا بایدن بیشترین حمایت را در بین اعضای حزب دموکرات دارد و موضوع جانشین بایدن یک بخش کمین هم دارد و این موضوع مهم است چه کسی را بخواهند به عنوان جانشین معرفی کنند. «کاملا هریس» معاون بایدن که تاکنون مورد تأیید و حمایت نیست و نمی‌تواند ترامپ را شکست دهد یا میشله اواما، به هر حال جدای از آمادگی و موافقت حزب، ترامپ رقیب ساده‌های نیست. همچنین به لحاظ کمپینی در فاصله سه ماه مانده تا انتخابات هر کسی باید، کار سختی در پیش دارد و نیاز است برای این کار تیم و مشاور داشته باشد و بتواند در یک کمپین به تبلیغات انتخاباتی بپردازد و به ایالات مختلف سفر کند که به نظر برای این کار وقت زیادی نیست. به هر حال رقیب دموکرات‌ها اقی است. به نظر می‌آید با توجه به کپوتل سن و بیماری احتمالی که بایندن دارد او باید به عنوان کاندیدی حزب دموکرات تغییر کند اما کار کمپین انتخابات کار ساده‌ای نیست و آن‌ها می‌دانند که با مشکل مواجه می‌شوند. از سویی گزینه بهتر هم ندارند؛ گزینه‌ای که تضمین کند به اندازه بایدن شانس رقابت در انتخابات و رقابت با ترامپ را داشته باشد.انتظار داشتم ببینم سران حزب دموکرات تا امروز در این رابطه بیشتر صحبت کنند، در این میان «پاراک اواما» گفت که چاره‌ای نداریم که بایندن را بپذیریم. بایدن هم در رابطه با مناظره و نقاط ضعفش اعلام کرد که کسالت داشته است و مشاورانش به او گفتند استراحت کند اما او نپذیرفته است. به نظر می‌آید جریان اصلی حزب نمی‌خواهد در این رابطه ریسک کند اما به لحاظ کمپینی اگر از تغییر بایدن مطمئن نشوند که نتیجه بهتری خواهد داشت دست به این کار نمی‌زنند، در عین حال که این ریسک را باید بپذیرند با ادامه رقابت با بایدن، ترام بهتر عمل خواهد کرد و شانس بیشتری برای پیروزی دارد. هریس فعلا مورد تأیید و حمایت نیست و نمی‌تواند ترامپ را شکست دهد. جدای از آمادگی و موافقت حزب دموکرات برای تغییر بایدن، ترامپ رقیب ساده‌ای نیست.